

NOTAT

[Click here to enter text.](#)

DET TALTE ORD GÆLDER

Inspirationspunkter til samråd 24. maj 2016

Indledning

- Tak for invitationen til samrådet i dag.
- Godt, at dette emne bliver belyst grundigt.
- Derfor vil jeg indledningsvis gerne igen fremhæve de seneste tal for udviklingen i landdistrikterne for jer. De fremgår af den regional- og landdistriktpolitiske redegørelse, som jeg har oversendt til Folketinget tidligere på måneden.
- Pilen peger nu i de tal vi kan se for 2015 opad på en række områder, når vi ser samlet på udviklingen i landdistrikterne:
  - beskæftigelsen stiger mange steder i landdistrikterne.
  - hussalg og realkreditudlån til ejerboliger stiger uden for de større byer.
  - befolkningen er i 2015 vokset i flere af de kommuner, der havde tilbagegang i 2014.
- Det kan vi i fællesskab glæde os over - Alle os, som interesserer for udvikling i landdistrikterne, uanset om vi er politikere eller medlem af en lokal aktionsgruppe.

[Tidligere samråd, spørgsmål, høring]

- Jeg synes efterhånden, at vi sammen har fået de lokale aktionsgruppers rolle i udviklingen af landdistrikterne og regeringens landdistriktpolitik rimelig godt belyst.
- Jeg har siden januar besvaret 33 spørgsmål stillet af Udvalget for Landdistrikter og Øer.

- Derudover har jeg deltaget i samråd i marts og den offentlige høring om de lokale aktionsgrupper den 4. maj, som udvalget har arrangeret.
- Jeg har desuden selv afholdt et dialogmøde med LAG-formændene den 2. maj på Hjarnø, hvor borgmestre i de kommuner, som har LAG'ere, også var inviteret.

[Reduktionen i LAG-midlerne]

- Men for, at der ikke er nogen tvivl om budskabet om hvorfor vi reducerer i LAG-midlerne, så vil jeg gerne gentage det:
- De lokale aktionsgrupper gør et godt arbejde. Det hørte vi mange gode eksempler på ved høringen den 4. maj.
- Og vi har fortsat brug for de lokale aktionsgrupper til at omsætte de nye rammer for vækst og udvikling i hele Danmark, som regeringen ønsker, til konkrete projekter i lokalområderne.
- Når vi har reduceret LAG-indsatsen, er det fordi vi sammen med et flertal i Folketinget, har besluttet at styrke bl.a. landbruget, som er et af de tre erhverv, der fylder mest i landdistrikterne.
- Samtidig har regeringen med vores strategi for vækst og udvikling i hele Danmark taget initiativer til at styrke udviklingen i turisme-erhvervet og industrien, som også er afgørende for beskæftigelsen i landdistrikterne.

[LAG'ernes arbejde versus styrkelse af generelle rammevilkår]

- For at forstå regeringens omprioritering skal man forstå størrelsesforholdene.
- Den tidligere evaluering af LAG-indsatsen fra 2007-2011, som I henviser til, peger på, at der er skabt 1.000 jobs på 5 år.

- Til sammenligning er der cirka 475.000 beskæftigede inden for turismen, industrien samt landbrug, skovbrug og fiskeri. De erhverv udgør en stor del af beskæftigelsen i områderne længere væk fra de største byer.
- Så ja, de lokale aktionsgrupper gør en forskel, men kan vi forbedre rammevilkårene for de cirka 475.000 jobs, så har vi et helt andet afsæt for at fastholde jobs i Danmark – men også for at der udvikles nye.
- Vi har brug for både den nationale indsats, der skaber rammerne – og den lokale indsats, der omsætter mulighederne til handlen:
- Vi har fx brug for at turismeerhvervet får bedre mulighed for at udleje boliger til turister og tiltrække udenlandske turister til Danmark – og vi har brug for, at de lokale aktionsgrupper investerer i de faciliteter, som får turisterne helt ud på Hjørnø, som jeg besøgte til dialogmødet med LAG-formændene den 2. maj.
- Med de mange tiltag regeringen har taget, er jeg slet ikke i tvivl om, at vi er den regering i nyere tid, som har gjort mest for at skabe udvikling i landdistrikterne – også selvom vi har reduceret midlerne til de lokale aktionsgrupper.

Samrådspørgsmål R:

Hvilke af de lokale aktionsgruppers nuværende aktiviteter udover selve sagsbehandlingen i forbindelse med projektansøgninger forventer ministeren vil forsvinde eller blive væsentligt reduceret som følge af reduktionen af den økonomiske ramme for de lokale aktionsgrupper? Og hvilken betydning vil dette efter ministerens vurdering få for lokale ildsjæles engagement og indsats for at medvirke til skabe udvikling i landdistrikterne?

- Med det vil jeg gå videre til besvarelse af samrådspørgsmål R vedr. hvilke af aktionsgruppernes aktiviteter, der forventes reduceret.
- Der er faste regler både i EU-forordningen og i bekendtgørelsen om de opgaver, som aktionsgrupperne skal varetage.

- De skal stå for driften af aktionsgruppen, udvikle projekter og etablere netværk.
- Reduktionen i midler til de lokale aktionsgrupper vil bl.a. betyde, at der bliver færre midler til lønnede projektmagere.
- LAG-koordinatorerne vil primært skulle bruge deres tid på drift og administration.
- Mens det primært vil være de frivillige medlemmer i aktionsgruppen og i bestyrelsen, der skal udvikle projekter og særligt i at etablere netværk.
- Fremadrettet vil det også være det frivillige arbejde, der skal løfte landdistrikterne. Allerede i dag er det mit indtryk at der er stor forskel på hvordan bestyrelsen, koordinatoren og medlemmerne fordeler opgaverne imellem sig.
- Men som vi hørte om den 4. maj er LAG'erne kreative og gode til at finde løsninger i samarbejde med andre lokale aktører.
- Der er eksempler på, at man har lavet et samarbejde med kommunen fx om finansiering af projekter og administration, fælles lokaler eller fælles ansættelse af koordinatoren.
- Et tættere samarbejde med andre lokale aktører kan derfor hjælpe med at finansiere koordinatoren.
- Da aktionsgrupperne er selvstændige foreninger er det op til bestyrelserne at beslutte, hvordan man lokalt vil fordele opgaverne og hvem man vil samarbejde med.

Samrådsspørgsmål S:

Vil ministeren redegøre for de beskæftigelsesmæssige konsekvenser af reduktionen af LAG-midler med 30 pct. fra 90,3 mio. kr. i 2016 til 63 mio. kr. fra og med 2017? Ministeren bedes herunder oplyse: a. Hvor mange færre nye arbejdspladser må LAG-midlerne (isoleret set) forventes at generere pr. år som konsekvens af reduktionen af den økonomiske ramme for LAG? (Evalueringen fra 2013 bedes inddraget i besvarelsen). b. Hvor mange nye arbejdspladser skønnes det omprioriterede beløb (27,3 mio. kr. om året) at kunne generere pr. år i forbindelse med udmøntningen af Fødevarer- og landbrugspakken?

- Med det vil jeg gå videre til spørgsmål S.
- Som vi også talte om på høringen, så er der desværre ikke gode valide analyser af, hvilken beskæftigelseseffekt LAG'ernes indsats har.
- Derfor kan jeg heller ikke redegøre for de beskæftigelsesmæssige effekter af reduktionen i LAG-midler, isoleret set.
- En evaluering af LAG-projekter i 2007-2011 angav, at LAG'erne skabte 1000 jobs i perioden.
- Som jeg også redegjorde for sidst, så er der ikke en fuldstændig opgjort effekt af den indsats, der er fundet sted.
- Som en del af den måde midlerne udbetales på, så kræver EU-Kommissionen, at der igangsættes en såkaldt ex post evaluering, der forventes klar i efteråret.
- Den vil kunne sige noget mere om de *varige* effekter af indsatsen, herunder antal skabte jobs i hele perioden 2007-2013.
- Som det blev foreslået på høringen, så har ERST bedt LAG'erne indsende deres lokale evalueringer af LAG-indsatsen til brug for arbejdet med evalueringen.
- Til trods for de begrænsede analyser, så er jeg dog ikke i tvivl om, at LAG-indsatsen har en effekt på udviklingen i landdistrikterne.
- Der er 140.000 beskæftiget i landbruget, og det er afgørende for beskæftigelsen i områderne længere væk fra de største byer.
- Derfor vil Landbrug- og Fødevarerpakken også styrke beskæftigelsen lokalt. Hvor stor beskæftigelseseffekten bliver, vil afhænge af, hvordan landbruget vil udnytte de nye rammer, som pakken giver.
- Samtidig letter pakken erhvervslivets byrder med 1,3-1,8 mia. kr.
- Samlet set er det vurderingen, at regeringens indsats for

vækst og udvikling vil styrke beskæftigelsen uden for de større byer.

Samrådsspørgsmål T:

Vil ministeren kommentere henvendelsen af 11/3-16 fra 28 borgmestere og Landdistrikternes Fællesråd om reduktion af den økonomiske ramme for de lokale aktionsgrupper, herunder for så vidt angår: a. Bemærkningerne om, at omprioriteringen af midlerne, hvorved LAG-midlerne bliver reduceret med 30 pct., vil have en negativ indflydelse på landdistrikternes muligheder for at skabe vækst og udvikling, og b. Bemærkningerne om, at reduktionen af LAG-midlerne er uhensigtsmæssig, og at det på ingen måde vil bidrage til at skabe et Danmark i bedre balance?

- Med det går jeg videre til besvarelse af spørgsmål, vedr. henvendelsen fra Landdistrikternes Fællesråd og de 28 borgmestere.
- Jeg har den 12. april 2016 besvaret henvendelsen og jeg har oversendt svaret til udvalget forud for samrådet.
- Mit svar følger, hvad jeg tidligere har svaret udvalget i spørgsmål, samråd og høring.
- Når vi har reduceret LAG-indsatsen, er det fordi regeringen sammen med et flertal i Folketinget, har besluttet at styrke landbruget, som er et af de tre erhverv, der fylder mest i landdistrikterne.
- Selvom midlerne til de lokale aktionsgrupper reduceres, så er det min vurdering, at regeringens samlede politik vil gavne udviklingen og beskæftigelsen uden for de store byer.

[Andre finansieringskilder]

- Landdistrikternes Fællesråd og de 28 medunderskrivende borgmestere spørger også til andre finansieringskilder.
- Der er netop etablerede aktionsgrupper i de fiskeriafhængige områder. Det giver en række LAG-kommuner over 16 mio. kr. mere om året.
- Desuden har jeg undersøgt om nogle af midlerne tilført de

regionale vækstfora kunne overflyttes til LAG'erne. Det er desværre ikke en farbar vej.

- Der er indgået en aftale med EU-Kommissionen om anvendelsen af midlerne fra EU's Regionalfond, og Socialfond og hvert regionalt vækstforum har fået tildelt en økonomisk ramme frem til 2020.
- Desuden anvendes midlerne fra EU's Regionalfond og Socialfond i forvejen til at skabe vækst og job i alle egne af Danmark – også uden for de større byer.

[Borgmestrenes interesse for LAG]

- Man må jo tage et brev fra 28 borgmestre som et udtryk for interesse for de lokale aktionsgruppers arbejde. Det har jeg stor respekt for.
- Dog må jeg også her stilfærdigt nævne, at jeg mindes, at der var to borgmestre, der havde mulighed for at deltage i dialogmødet, der var på Hjarnø den 2. maj.
- Men det er der jo ikke noget at gøre ved. Kalenderproblemer er en svær sag.

[Afslutning]

- Afslutningsvis vil jeg gerne sige, at jeg er glad for at vi har haft en grundig dialog om de lokale aktionsgrupper.
- Jeg ser frem til, at vi kan drøfte resultaterne af ex post evalueringen, når den kommer i efteråret.
- Og så ser jeg frem til at drøfte udviklingen i landdistrikterne og regeringens samlede landdistriktspolitik ved debatten af den Regional- og Landdistriktspolitiske redegørelse den 26. maj.